

АГЕНЦИЈА ЗА
СУПЕРВИЗИЈА НА
ОСИГУРУВАЊЕ

**Електронски билтен
за јануари и февруари, 2024**

ДОБРЕДОЈДОВТЕ ВО НАШЕТО ЕЛЕКТРОНСКО ИЗДАНИЕ НА БИЛТЕНОТ ЗА ЈАНУАРИ - ФЕВРУАРИ

Електронскиот билтен содржи новини од областа на осигурувањето и реализирани активности од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување (АСО).

Агенцијата за супервизија на осигурување (АСО) е независно регулаторно тело кое го регулира пазарот за осигурување, **врши надзор над работата на осигурителните субјекти**, се грижи за заштита на правата на осигурениците и **придонесува за финансиска едукација и вклученост на населението**.

Во продолжение на БИЛТЕНОТ накусо за нашите активности

➤ За повеќе детали, поврзете се со нашата страна: www.aso.mk,

➤ Едукативниот портал www.edukacija.aso.mk

Следете нè на социјалните мрежи Facebook, LinkedIn, Instagram

Накусо за нашите активности:

Одржување на законит, чесен и транспарентен пазар на осигурување и создавање на услови за фер и конкурентен осигурителен пазар

- Дадени насоки и мислење

Повеќе: <https://aso.mk/category/regulativa/obrsци-i-cirkulari/>

- Спроведени теренски и вонтеренски контроли врз субјектите на пазарот на осигурување
- Управување и раководење

- Орган на управување на АСО е Советот на експерти кој се состои од пет члена. Советот работи и одлучува на седници.

Во текот на јануари и февруари, Советот одржа четири седници:

- Седница одржана на 11 јануари, 2024 година
- Седница одржана на 30 јануари, 2024 година
- Седница одржана на 16 февруари, 2024 година
- Седница одржана на 27 февруари, 2024 година

Повеќе детали на следниот линк, <https://aso.mk/category/informaczii/sedniczi-na-sovet/>

- Зголемување на транспарентноста во работењето на АСО со унапредување на достапноста на информациите до сите заинтересирани страни.

Објавени извештаи и анализи за осигурителниот пазар

Повеќе: <https://aso.mk/category/publikaczii/izveshtai-za-rabotata-na-osiguritelnata-industri-a/drushtva-za-osiguruva-e/>

Интервју за „Капитал,,

Д-Р КРСТЕ ШАЈНОСКИ, АСО: БЕЛЕЖИМЕ ОДЛИЧЕН ПЕРИОД ЗА ОСИГУРУВАЊЕТО, ПАЗАРОТ РАСТЕ ВО СИТЕ СЕГМЕНТИ

Резултатите постигнати во 2023 година заокружуваат процес на континуиран тригодишен раст на осигурителната индустрија. Растат вложувањата во осигурување, расте исплатата на штети, како во број така и во обем на исплатени средства. Расте и бројот на компании за осигурување. Пазарот расте во сите аспекти, а тоа за нас како регулатори кои се надлежни и одговорни да се грижат за финансиското здравје на компаниите значи повеќе посветеност и будност, но и сатисфакција од досегашната работа.

Минатата, 2023 година, осигурителната индустрија ги надмина рекордните резултати од претходната, со раст на пазарот во сите аспекти, како што вели д-р Крсте Шајноски, претседател на Советот на експерти при Агенцијата за супервизија на осигурувањето (АСО), којашто е регулатор на осигурителниот пазар. Со него направивме анализа на најбитните бројки за осигурителниот пазар, но и преглед на клучните постигнувања на АСО откако тој ја предводи, како и кои новитети може да ги очекуваат граѓаните во периодот што следи.

Интервју за „Капитал,,

**Д-Р КРСТЕ ШАЈНОСКИ, АСО: БЕЛЕЖИМЕ ОДЛИЧЕН ПЕРИОД ЗА
ОСИГУРУВАЊЕТО, ПАЗАРОТ РАСТЕ ВО СИТЕ СЕГМЕНТИ**

Ги сумирате резултатите на осигурителниот пазар во 2023 година. Што ја одбележа годината што измина и кои се клучните заклучоци што може да се извлечат?

Фактите покажуваат дека зад нас ја имаме најдобрата година во историјата на осигурувањето како корпоративен бизнис во Македонија. Податоците покажуваат дека 2023 година е рекордна според вредноста на вложувањата во осигурување.

Вкупните вложувања во двете групи осигурувања: неживот и животни осигурувања надминаа 233 милиони евра. Тоа е највисока годишна вредност на вложувања во осигурување во нашата земја на сите времиња. Вложувањата во осигурување во 2023 се поголеми за 25 милиони евра во однос на 2022 година.

Она што е поважно за нас во АСО како регулатори на овој бизнис е тоа што 2023 година е најдобра е и од аспект на исплатени штети. Сите компании кои работат во индустријата (неживот и живот), а во 2023 година ги има вкупно 17, на своите осигуреници исплатиле 94,7 милиони евра обесштетувања покриени со нивните осигурувања.

Станува збор за повеќе од 132.000 осигуреници – граѓани, компании, институции кои добиле обесштетување покриено со нивното осигурување. Бројот на сервисирани штети е за 23 отсто поголем во споредба со 2022 година. При тоа најголемата штета е исплатени за осигурен имот и нејзината вредност надминува 2 милиони евра. Тоа е случај во кој бил опожарен имот на компанија. Обесштетувањето во целост ја покри штетата.

Расте бројот на исплатени штети, а воедно е зголемена и вкупна сума исплатени за штети. Ова укажува дека компаниите за осигурување ги сервисираат нивните обврски и се подготвени на соодветно ниво да одговорат на предизвикот што го носи растот на пазарот за осигурување.

Интервју за „Капитал,,

**Д-Р КРСТЕ ШАЈНОСКИ, АСО: БЕЛЕЖИМЕ ОДЛИЧЕН ПЕРИОД ЗА
ОСИГУРУВАЊЕТО, ПАЗАРОТ РАСТЕ ВО СИТЕ СЕГМЕНТИ**

Пазарната експанзија е проследена и со зголемување на активата на друштвата за осигурување и за нас како регулатори тоа значи дека одиме во добар правец. Податоците на крај на 2023 година покажуваат дека вкупната актива на друштвата за неживотно осигурување пораснала за 11 отсто и достигнала 339 милиони евра. Кај компаниите што осигуруваат живот активата достигнала 212,8 милиони евра што е за 13 отсто повеќе во однос на 2022 година.

Резултатите постигнати во 2023 година заокружуваат процес на континуиран тригодишен раст на осигурителната индустрија. Растат вложувањата во осигурување, расте исплатата на штети, како во број така и во обем на исплатени средства. Расте и бројот на компании за осигурување. Сегментот на осигурување живот во последниот квартал на 2023 година е збогатен за уште една компанија и сега на овој сегмент конкурираат шест компании. Се очекува и во сегментот неживот годинава да стартува со работа уште една компанија.

Од аспект на пазарната конкуренција треба да се каже дека лани започна, а годинава успешно ќе заврши процесот на спојување на две осигурителни друштва во сегментот на неживотно осигурување. Тоа се АДОР „Македонија осигурување – ВИГ“ и „Винер ВИГ“. Тој процес треба да ја подобри нивната ефикасност, а што е најважно за осигурениците да ја зголеми конкурентноста и квалитетот на услуги.

Пазарот расте во сите аспекти, а тоа за нас како регулатори кои се надлежни и одговорни да се грижат за финансиското здравје на компаниите значи повеќе посветеност и будност, но и сатисфакција од досегашната работа.

Сите овие параметри покажуваат дека АСО како независен регулатор добро ја врши својата работа за надзор и контрола и создава услови за раст на пазарот на осигурување. Тоа го покажуваат резултатите за кои зборувавме досега. Дополнителен аргумент кој потврдува дека АСО придонесува во создавање поволна деловна клима за осигурувањето е фактот што се основани две нови друштва за осигурување. Нивните акционери процениле дека вреди да вложат најмалку седум милиони евра кои влегуваат во нашата економија.

Интервју за „Капитал,,

**Д-Р КРСТЕ ШАЈНОСКИ, АСО: БЕЛЕЖИМЕ ОДЛИЧЕН ПЕРИОД ЗА
ОСИГУРУВАЊЕТО, ПАЗАРОТ РАСТЕ ВО СИТЕ СЕГМЕНТИ**

Што ја одбележа 2023 година од аспект на неживотното осигурување?

Неживотните осигурувања, вкупно 18 класи во националната класификација, во 2023 година во вкупната продажба на осигурителни полиси учествувале со 82,6 отсто. Според расположливите податоци од компаниите во 2023 година вложувањата во неживотно осигурување достигнаа 193 милиони евра. Тоа е за 22 милиони евра повеќе од вложувања во осигурување од 2022 година.

Овој податок укажува дека компаниите активно работат на раст на пазарот за неживотни осигурувања. Она што за нас е многу важно е дека расте свесноста кај осигурениците за доброволните класи на осигурување. Тука предничат осигурувањето имот, каско осигурувањето моторни возила, приватното здравствено осигурување и патничкото осигурување.

Од друга страна нивото на исплатени штети го следи во чекор односно во иста мерка растот на вложувањата во осигурување. Компаниите од сегментот неживот лани на своите клиенти исплатиле 81 милион евра обесштетување од осигурување. Тоа е 13 отсто односно 9 милиони евра повеќе од 2022 година. Сервисирањето на штетите, за нас како регулатори е главен индикатор за тоа како работи секоја осигурителна компанија. Растот на износите за исплатени штети е позитивен и важен сигнал дека пазарот се движи во вистинската насока.

Интервју за „Капитал„

**Д-Р КРСТЕ ШАЈНОСКИ, АСО: БЕЛЕЖИМЕ ОДЛИЧЕН ПЕРИОД ЗА
ОСИГУРУВАЊЕТО, ПАЗАРОТ РАСТЕ ВО СИТЕ СЕГМЕНТИ**

Тука сакам да истакнам една важна новина кај најмасовната класа – осигурувањето од незгода. Тоа во принцип е релативно евтино колективно осигурување кое го користат институции и компании за своите вработени, но и училиштата за учениците и градинките за дечињата како и други установи за своите потреби за вработени. Тоа е осигурување кое обесштетува од повреди при незгоди и несреќи. На почетокот на 2023 година направиме унификација на таблицата која ги утврдува минималните коефициенти за пресметка на штети. Унификацијата АСО ја направи откако утврди случаи во кои компании исплаќаа различни износи за исти повреди. Реагиравме затоа што износите на исплати на штети имаа тренд на намалување. По примената на унифицираната таблица утврдивме дека во 2023 година не само што го прекинавме трендот со кој паѓаше вредноста на исплатените штети од претходните години, туку и дека нивото на исплати забележа мал, но значаен раст. Се надеваме дека годинава тој тренд ќе продолжи и ќе биде уште поочигледен.

Од доброволните осигурителни класи вреди да се истакне дека кај каско осигурувањето премијата достигна 19,2 милиони евра. Тоа е за 19 отсто повеќе од 2022 година. Во одредена мерка растот на вредноста на вложувањата во ова осигурување се должат на растот на цените. Зголемувањето е последица на инфлациските притисоци врз цените на автоделовите и работната рака на автосервисите. Но во значајна мерка растот е резултат и на зголемувањето на бројот на осигуреници кои одлучиле да платат каско осигурување за своите возила. На таков заклучок наведува фактот дека лани е зголемен бројот на склучени договори за каско осигурување во однос на 2022 година.

Кај оваа класа е значајно тоа што вредноста на исплатените штети процентуално е поголема од растот на вредноста на продадени полиси. Лани се исплатени 11,6 милиони евра каско осигурени штети што е за 31% повеќе од 2022 година. Тука мора да кажеме дека компаниите за осигурување во изминативе две години се под голем притисок заради зголемени трошоците кои произлегуваат од поскапувањето на резервните делови и услугите за поправки. Сепак тие успешно се справуваат со овие предизвици, а тоа не е на штета на осигурениците што за нас како регулатори е најважно.

Интервју за „Капитал,, Д-Р КРСТЕ ШАЈНОСКИ, АСО: БЕЛЕЖИМЕ ОДЛИЧЕН ПЕРИОД ЗА ОСИГУРУВАЊЕТО, ПАЗАРОТ РАСТЕ ВО СИТЕ СЕГМЕНТИ

Најголема доброволна класа и понатаму останува да биде осигурувањето имот. Лани се вложени 38 милиони евра во осигурување имот што е за 11 отсто повеќе од 2022 година. Растот е комбинација на зголемен број на осигуреници и зголемени цени на осигурување заради инфлациските притисоци при исплатите на штети во претходната година.

Вредноста на исплатените штети лани е 12,4 милиони евра и тоа е на исто ниво како и претходната година. Во нашата редовна комуникација со компаниите за осигурување постојано ги стимулираме и укажуваме дека треба да го развиваат овој сегмент од осигурувањето кој има голем потенцијал за работа. Тие се претпазливи, но наша работа е да ги охрабруваме и да бидеме нивни партнери со цел да креираат продукти за осигурување имот кои се полезни за граѓаните. Во овој сегмент заедно со индустријата се трудиме да работиме и на едукација и подигање на свеста кај граѓаните за осигурување имот. Во смисла на тоа сите како потенцијални осигуреници да сфатиме дека сумата за еден семеен ручек не може да биде поважна од цената што би ја платиле за годишно осигурување на домот.

*Соопштениеја, гостување и објави на веб
страница и социјални мрежи*

Интервју за „Капитал„

**Д-Р КРСТЕ ШАЈНОСКИ, АСО: БЕЛЕЖИМЕ ОДЛИЧЕН ПЕРИОД ЗА
ОСИГУРУВАЊЕТО, ПАЗАРОТ РАСТЕ ВО СИТЕ СЕГМЕНТИ**

Приватното здравствено осигурување од корона криза наваму е бест-бај односно убедливо осигурување со најбрз раст на продажба од сите осигурителни продукти. Како ги сервисираа трошоците за медицински услуги компаниите во 2023 година?

Осигурување со највисока стапка на раст на продажба и лани, трета година по ред, е дополнителното (приватното) здравствено осигурување. Очигледно е дека со овој производ компаниите за осигурување направија продукт што е баран и неговата продажба најбрзо расте. Осигурениците лани вложиле 16,3 милиони евра што е 48% повеќе од 2022 година. Од аспект на осигурениците, но и за нас како регулатори, е поважно тоа што за своите медицински трошоци осигурениците од нивните осигурителни компании наплатиле 10, 7 милиони евра, а тоа е 55 отсто повеќе од 2022 година.

Повеќе од 68.000 граѓани – осигуреници во 2023 година од осигурителите наплатиле пари за покривање на нивните медицински трошоци. Компаниите за осигурување исплатиле односно сервисирале 20.000 штети повеќе од 2022 година. Тоа е раст од 43 отсто за една година на бројот на сервисирани штети. Тоа е добро за имиџот на осигурувањето. А воедно е и добар основ да се зголеми довербата кај клиентите кои потоа би купиле и други продукти од компаниите за осигурување.

И за ова треба да им се даде признание. Особено затоа што осигурителните друштва лани работеа во динамично и непредвидливо деловно опкружување. Односно нивните партнери – приватни болници или дел од нив извршија неколкукратно зголемување на цените на здравствените услуги откако склучија договори за соработка врз основа на кои друштвата за осигурување ги утврдија цените на осигурителните полиси. И покрај тоа што потегот на некои од приватните болници не е најетички, компаниите за осигурување успеаја да се справат со тоа.

Интервју за „Капитал„

**Д-Р КРСТЕ ШАЈНОСКИ, АСО: БЕЛЕЖИМЕ ОДЛИЧЕН ПЕРИОД ЗА
ОСИГУРУВАЊЕТО, ПАЗАРОТ РАСТЕ ВО СИТЕ СЕГМЕНТИ**

Потврда за нивниот успех во сервисирањето на штетите за здравствено осигурување има во тоа што поплатите за здравствено осигурување од незадоволни осигурениците до АСО се мери во промили како во однос на бројот на продадени полиси така и во однос на бројот на исплатени штети.

Ова осигурување има голем импакт врз работата на осигурителните компании. Тоа што направија многу продаван продукт веќе дел од нив наведе да размислуваат за да инвестираат со свои партнери во приватни болници кои ќе даваат услуги на нивни осигуреници.

А тоа е добро од аспект на подобрување на медицинските услуги воопшто во македонското здравство. Како и од аспект на вложувања во земјава, отворање нови работни места во медицинската дејност. Конкуренцијата во крајна линија треба да го подигне квалитетот на услугите во целиот здравствен систем.

Дали граѓаните осигуруваат живот најчесто кога мораат односно кога подигнуваат кредит од деловните банки што е поврзано со обезбедување на кредити? Кои се трендовите кај осигурувањето живот кои ја одбележаа годината?

Осигурувањето живот кај развиените економии и општества на висок степен на технолошки и општествен развој е застапено со една третина во вкупното осигурување. Кај нас осигурувањето живот во вкупното осигурување учествува со помалку од 20 отсто. Тоа значи можност односно потенцијал за раст на осигурувањето. Тоа е голем простор на можности кој осигурителните компании треба да го искористат.

Во 2023 година имаме над 300.000 лица кои имаат осигурување живот и тоа не е малку, но секогаш може подобро. Што се однесува до вложувањата во осигурување живот лани тие се на ниво од 40 милиони евра што е 3,4 милиони евра повеќе од 2022 година.

Интервју за „Капитал,,

**Д-Р КРСТЕ ШАЈНОСКИ, АСО: БЕЛЕЖИМЕ ОДЛИЧЕН ПЕРИОД ЗА
ОСИГУРУВАЊЕТО, ПАЗАРОТ РАСТЕ ВО СИТЕ СЕГМЕНТИ**

Податоците за осигурувањето живот покажуваат дека во структурата доминира осигурувањето со штедна компонента. Кај овој производ суштинска е материјалната заштита за членовите на семејството на осигуреникот во случај на негова смрт. А дополнителен бенефит е тоа што вложените средства всушност се заштеда доколку осигуреникот го доживее истекот на осигурувањето. А на заштедата има и принос кој е однапред дефиниран. Ова е најстар продукт што на нашиот пазар за животно осигурување се продава безмалку 20 години.

Интенција на особен и силен раст има кај ризико осигурувањето – продукт што нема штедна компонента. Кај ова осигурување се осигурување само животот во определен временски рок. Доколку не се случи ризикот компанијата ги задржува сите вложени средства. Ова осигурување бележи голем раст како обезбедување на банкарските кредити кои ги подигаат граѓаните.

Значаен раст во последните три години бележи осигурувањето со учество во добивката кое има инвестициска компонента. Тоа е популарно познато како јунит линкд (Unit Linked) осигурување. Кај овој продукт дел од средствата се вложуваат во финансиски инструменти (удели во фондови и акции) чии цени се променливи, пазарни и зависат од берзите.

Токму заради тоа што вредноста на вложувањата зависи од берзанските цени, а ризикот од ценовни варијации го носи осигуреникот, ние како регулатори креираваме Правилник со кој ја унапредуваме заштитата на осигурениците. Со тој акт ги задолживме компаниите кои го продаваат да ја зголемат транспарентности, квантитетот и квалитетот на информации кои мора да ги има клиентот пред да купи ваков тип на осигурување.

Кај осигурувањето живот вреди да се истакне и тоа што во периодот што следи компаниите ќе имаат нови можности за раст за прием во осигурување на сегашни и идни пензионери од вториот задолжителен пензиски столб. Затоа што акумулацијата и вложувањата на нивните заштеди од тој столб се потенцијал и за компаниите за осигурување живот. Можеби ова беше тригер и за отворање на нова, шеста по ред, осигурителна компанија на нашиот пазар.

Интервју за „Капитал,,

**Д-Р КРСТЕ ШАЈНОСКИ, АСО: БЕЛЕЖИМЕ ОДЛИЧЕН ПЕРИОД ЗА
ОСИГУРУВАЊЕТО, ПАЗАРОТ РАСТЕ ВО СИТЕ СЕГМЕНТИ**

Со кои предизвици и проблеми се соочивте како раководен тим на Агенцијата за супервизија на осигурување и како ги решавате?

Искрено, на најголем тест, како индустријата за осигурување, така и ние како регулатори бевме ставени во тек на корона кризата. Бројните неизвесности предизвикаа проблеми и предизвици во работата. Рапидното намалување на мобилноста, бројните ограничувања, забрани за патувања негативно и во голема мерка се одразија на работата на индустријата.

Прво што моравме да направиме е прилагодување, оптимизација и консолидација. Во тој временски период ги променивме условите за работа со цел да им олесниме на компаниите, а индиректно и на осигурениците. Гледано од оваа перспектива АСО креираше сет од мерки со тоа компаниите успешно ја пребродија кризата. Така придонесовме во создавање и одржување деловна клима која беше рамка за раст на осигурителниот пазар. Резултатот е евидентен преку континуиран раст на: вложувања во осигурување, износи и број на исплатени штети, број на осигурени лица и договори.

Друг предизвик беше тоа што соочивме со состојба на недостиг на актуари – професија исклучително важна за дејноста осигурување. Се зафативме да организираме обука и полагање испит за актуари. Тоа е сложен процес што трае подолго од две години. Првата двегодишна обука ја стартувавме во 2021 година и таа лани во јуни произведе 14 актуари за нашиот осигурителен пазар. Тоа е речиси половина од вкупниот број на лиценцирани актуари кои работеа во земјата. Минатата година започнавме уште една обука која треба да заврши идната година. Овој специфичен и високо профилиран кадар ќе ја зајакне дејноста осигурување. Затоа што нивната основна дејност е да креираат математички модели за проценка и управување со ризиците кои ги превземаат осигурителните компании.

Интервју за „Капитал„

**Д-Р КРСТЕ ШАЈНОСКИ, АСО: БЕЛЕЖИМЕ ОДЛИЧЕН ПЕРИОД ЗА
ОСИГУРУВАЊЕТО, ПАЗАРОТ РАСТЕ ВО СИТЕ СЕГМЕНТИ**

АСО како регулатор е надлежен да се грижи за финансиското здравје на осигурителните компании. Наједноставно кажано тие да можат ликвидно и солвентно во секој момент без проблем да се справат со обврските што ги превземаат. За да ја исполниме таа цел во целиот мандат Советот на експерти на АСО, што го предводам, се стреми да делува превентивно и да ги препознаваме и анулираме ризиците навремено.

Топ тема во осигурувањето во периодот што следи ќе биде либерализацијата на задолжителното осигурување од автомобилска одговорност. Што значи овој процес, како треба да се подготви индустријата и што ние граѓаните кои воедно сме осигуреници треба да очекуваме?

Ова е важен и комплексен процес кој е дел од условите за наше интегрирање во Европската унија. Наједноставно кажано либерализацијата на пазарот за автомобилско осигурување значи дерегулација на цената на полисите за ова осигурување. Односно сегашната регулирана државна цена за автомобилско осигурувањето ќе ја заменат пазарните цени за осигурување. Цените на услугата ќе произлезат од конкуренцијата меѓу компаниите на пазарот, нивните финансиски и управувачки капацитети. Тоа значи дека ова осигурување и понатаму ќе биде задолжително за сите возила кои учествуваат во сообраќајот, но цената на полисата ќе ја утврдува секоја компанија врз основа на повеќе фактори. Еден од тие клучни фактори, на пример, ќе биде и возачката историја на секој потенцијален осигуреник. Односно дали бил совесен и внимателен возач или предизвикувал сообраќајни незгоди.

Новосоздадена вредност од оваа реформа треба да биде квалитетот на услугата што ќе ја добиваат осигурениците во случај кога имаат штета и треба да им се исплати осигурување. Затоа што конкуренцијата меѓу, да речеме, повеќе од 10 компании за осигурување треба да направи осигуреникот да добива високо ниво на заштита односно квалитетна услуга за парите што ги дава. Компаниите за осигурување ќе добијат простор за креативност, оптимизација и ефикасно планирање за понуда на различни типови полиси кои се прилагодени на различни целни групи.

Интервју за „Капитал,,

**Д-Р КРСТЕ ШАЈНОСКИ, АСО: БЕЛЕЖИМЕ ОДЛИЧЕН ПЕРИОД ЗА
ОСИГУРУВАЊЕТО, ПАЗАРОТ РАСТЕ ВО СИТЕ СЕГМЕНТИ**

Нашите активности во овој процес ги координираме со Министерството за финансии, осигурителните компании и Националното биро за осигурување. Како подготовка за дерегулацијата на цените АСО иницираше спојување на зелената карта во осигурувањето за автомобилска одговорност.

Можно ли е спојување на зелената карта со задолжителното осигурување од автомобилска одговорност како меѓуфаза во процесот на либерализација на пазарот?

Наша интенција е сите сопственици на автомобили да добијат можност да купат зелена карта што ќе биде од 70 до 80 отсто поевтина од зелена карта која сега чини 60, односно 90 евра. При тоа зелената карта нема да биде задолжително да се купи при регистрација како и до сега, туку само кога се патува во странство. Со ова решение би се обезбедило зголемување на употребата на зелената карта по многу пониска цена и таа би станала достапна на многу граѓани кои досега не можеле да си ја дозволат.

Од друга страна тие намалени приходи кај компаниите треба макар и делумно да се надополнат од друга страна. Тука е неопходна и минимална промена на цените на полисите за автомобилска одговорност кои сега ги регулира државата. Инаку тие цени, кои не се менувани од 2008 година кога биле намалени за 30 отсто, сега и реално се значајно подјадени од инфлацијата.

Големо внимание се посветува на социјалниот баланс. Односно тие што можат да платат повеќе да понесат поголем дел од товарот од оние што можат да платат помалку. Тоа значи дека сопствениците на поскапи или луксузни возила ќе понесат поголем дел од товарот. А за сметка на тоа зголемување, пак, и тие би имале сатисфакција во тоа што би добиле зелена карта по цена што е за 70 или 80 отсто пониска од сегашните тарифи.

Интервју за „Капитал,,

**Д-Р КРСТЕ ШАЈНОСКИ, АСО: БЕЛЕЖИМЕ ОДЛИЧЕН ПЕРИОД ЗА
ОСИГУРУВАЊЕТО, ПАЗАРОТ РАСТЕ ВО СИТЕ СЕГМЕНТИ**

При таа промена на цената ќе се посвети должно внимание на социјалната положба на осигурениците. Тоа значи тие што имаат помали и поевтини возила да имаат минимално зголемување на цената на осигурувањето. При тоа ќе добијат можност да добијат поевтина зелена карта.

Во овој концепт при спојувањето на зелената карта со задолжителното автомобилско осигурување се на располагање неколку варијации. Заеднички именител им е тоа што нудат полесна транзиција од регулирана во пазарна цена на ова осигурување.

Веруваме дека во периодот по формирање на новата Влада ќе се создаде простор за операционализација и примена на некоја од варијациите на новиот концепт што предвидува спојување на двете осигурувања. Како преодна фаза кон крајната цел која предвидува дерегулација на цената за задолжителното осигурување од автомобилска одговорност.

На крај што ќе им препорачате на читателите, на што да обрнат внимание кога купуваат полиса и дали најниската цена треба да е најважниот критериум за избор на полиса?

Цената на полисата е важен, но не треба да биде клучен критериум при избор на осигурување. Осигурувањето не е трошок туку инвестиција во сопствена благосостојба. Тоа е основата на нашиот концепт за едукација со кој работиме за промена на свеста кај осигурениците. За да направат добар избор најпрвин осигурениците треба да ги прочитаат условите за осигурување, а при тоа особено да посветат внимание на исклучоците односно да видат кои ризици не се осигурени со полисата што им се нуди.

На пазарот има голем број на лиценцирани брокери и застапници во осигурување кои поседуваат стручни познавања за производите кои ги нудат осигурителните компании. Треба да се искористат нивните вештини со цел да се подобри разбирањето, перцепциите и очекувањата од осигурувањата кои се нудат, а осигурениците да добијат најмногу за вложените пари за купената полиса.

Зголемување на транспарентноста во работењето на АСО со унапредување на достапноста на информациите до сите заинтересирани страни

➤ Осигуреници во декември 2023 година наплатиле над 1,7 милиони евра од нивните полиси за осигурување живот со штедна компонента. Овој осигурителен производ освен животното осигурување нуди можност за исплата на вложени средства со одредена камата по истекот на договорот за осигурување. Во декември во сите видови осигурување живот (со учество во добивка, без учество во добивка и со инвестициска компонента) граѓаните вложиле 1,9 милиони евра.

ОСИГУРУВАЊЕ ЖИВОТ, ДЕКЕМВРИ 2023

	БРУТО ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА (БПП)	БРУТО ИСПЛАТЕНИ ШТЕТИ (БИШ)
СО УЧЕСТВО ВО ДОБИВКА	30,1 мил.денари	105,3 мил.денари
БЕЗ УЧЕСТВО ВО ДОБИВКА	58,3 мил.денари	8 мил.денари
ЈУНИТ ЛИНКД ОСИГУРУВАЊЕ	28,5 мил.денари	8,9 мил.денари

ОСИГУРУВАЊЕ ЖИВОТ ДЕКЕМВРИ, 2023

КОМПАНИЈА	БРУТОПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА (БПП)	БРОЈ НА СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ	БРУТО ИСПЛАТЕНИ ШТЕТИ (БИШ)	БРОЈ НА ИСПЛАТЕНИ ШТЕТИ
КРОАЦИЈА ЖИВОТ	35,3 мил.денари	498	54,96 мил.денари	374
ГРАВЕ	9 мил.денари	195	36,44 мил.денари	81
ВИНЕР	13,5 мил.денари	406	14,55 мил.денари	84
УНИКА	11,1 мил.денари	910	6,5 мил.денари	46
ТРИГЛАВ	48,4 мил.денари	9.814	9,94 мил.денари	41
ПРВА ЖИВОТ	0,16 мил.денари	12		

Сите 11 компании за неживотно осигурување во последниот месец во 2023 година исплатиле над 13.000 штети. Од тие штети осигурениците наплатиле 8,3 милиони евра во декември. Паралелно со исплатените штети осигурителните друштва издале над 146.000 полиси во кои осигурениците вложиле над 14 милиони евра.

Повеќе детали на следниот линк <https://aso.mk/mesechni-podatoci-za-osiguruvanje.../>

Податоци по класи на осигурување

ОСИГУРУВАЊЕ НЕЖИВОТ ДЕКЕМВРИ, 2023

	Брутополисирана премија (БПП)	Бруто исплатени штети (БИШ)
АВТООДГОВОРНОСТ (АО ВКУПНО)	462,7 мил. денари	224,3 мил. денари
ОСИГУРУВАЊЕ ИМОТ (ВКУПНО)	133,3 мил. денари	52,2 мил. денари
КАСКО МОТОРНИ ВОЗИЛА	99 мил. денари	70,9 мил. денари
ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ	43,5 мил. денари	70,9 мил. денари
ОСИГУРУВАЊЕ ОД НЕЗГОДА	80,8 мил. денари	75 мил. денари
ТУРИСТИЧКА ПОМОШ (ПАТНИЧКО)	18 мил. денари	13,1 мил. денари
ОСТАНАТИ КЛАСИ	30,5 мил. денари	2,8 мил. денари
ВКУПНО	867,8 мил. денари	509,2 мил. денари

ОСИГУРУВАЊЕ НЕЖИВОТ ДЕКЕМВИ 2023 ГОДИНА

КОМПАНИЈА	БРУТО ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА (БПП)	БРОЈ НА ДОГОВОРИ	БРУТО ИСПЛАТЕНИ ШТЕТИ (БИШ)	БРОЈ НА ИСПЛАТЕНИ ШТЕТИ
ВИНЕР	64,1 МИЛ.ДЕНАРИ	12.340	67,8 МИЛ.ДЕНАРИ	968
ГРАВЕ	46,7 МИЛ.ДЕНАРИ	8.338	22,5 МИЛ.ДЕНАРИ	335
ЕУРОИНС	78,2 МИЛ.ДЕНАРИ	10.678	36 МИЛ.ДЕНАРИ	595
ЕУРОЛИНК	85,5 МИЛ.ДЕНАРИ	16.389	38,8 МИЛ.ДЕНАРИ	1.440
КРОАЦИЈА	89,6 МИЛ.ДЕНАРИ	19.011	39,7 МИЛ.ДЕНАРИ	2.266
МАКЕДОНИЈА ВИГ	75,4 МИЛ.ДЕНАРИ	6.240	51,8 МИЛ.ДЕНАРИ	1.960
ОСИГУРИТЕЛНА ПОЛИСА	82,3 МИЛ.ДЕНАРИ	13.284	21,4 МИЛ.ДЕНАРИ	346
САВА	102,1 МИЛ.ДЕНАРИ	18.498	63,1 МИЛ.ДЕНАРИ	1.198
ТРИГЛАВ	100,8 МИЛ.ДЕНАРИ	17.952	96,2 МИЛ.ДЕНАРИ	2.197
УНИКА	78,6 МИЛ.ДЕНАРИ	13.353	42 МИЛ.ДЕНАРИ	948
ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ	59,4 МИЛ.ДЕНАРИ	10.671	36,1 МИЛ.ДЕНАРИ	801

Податоци по друштва за осигурување (неживот)

ОСИГУРУВАЊЕ НЕЖИВОТ ДЕКЕМВИ 2023 ГОДИНА

КОМПАНИЈА	БРУТО ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА (БПП)	БРОЈ НА ДОГОВОРИ	БРУТО ИСПЛАТЕНИ ШТЕТИ (БИШ)	БРОЈ НА ИСПЛАТЕНИ ШТЕТИ
ВИНЕР	64,1 мил.ДЕНАРИ	12.340	67,8 мил.ДЕНАРИ	968
ГРАВЕ	46,7 мил.ДЕНАРИ	8.338	22,5 мил.ДЕНАРИ	335
ЕУРОИНС	78,2 мил.ДЕНАРИ	10.678	36 мил.ДЕНАРИ	595
ЕУРОЛИНК	85,5 мил.ДЕНАРИ	16.389	38,8 мил.ДЕНАРИ	1.440
КРОАЦИЈА	89,6 мил.ДЕНАРИ	19.011	39,7 мил.ДЕНАРИ	2.266
МАКЕДОНИЈА ВИГ	75,4 мил.ДЕНАРИ	6.240	51,8 мил.ДЕНАРИ	1.960
ОСИГУРИТЕЛНА ПОЛИСА	82,3 мил.ДЕНАРИ	13.284	21,4 мил.ДЕНАРИ	346
САВА	102,1 мил.ДЕНАРИ	18.498	63,1 мил.ДЕНАРИ	1.198
ТРИГЛАВ	100,8 мил.ДЕНАРИ	17.952	96,2 мил.ДЕНАРИ	2.197
УНИКА	78,6 мил.ДЕНАРИ	13.353	42 мил.ДЕНАРИ	948
ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ	59,4 мил.ДЕНАРИ	10.671	36,1 мил.ДЕНАРИ	801

Податоци по класи на осигурување (неживот)

ОСИГУРУВАЊЕ НЕЖИВОТ ЈАНУАРИ - ДЕКЕМВРИ 2023 ГОДИНА

КЛАСА	Наплатена премија 2023	Наплатена премија 2023/2022	Исплатени штети 2023	Исплатен и штети 2023/2022
АВТООДГОВОРНОСТ (ВКУПНО)	91 мил.евра	+7,5%	38,5 мил.евра	+7%
ИМОТ (ВКУПНО)	36,6 мил.евра	+7%	12,36 мил.евра	-0,8%
КАСКО МОТОРНИ ВОЗИЛА	20,6 мил.евра	+27,5%	11,64 мил.евра	+31%
ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ	16,33 мил.евра	+48%	10,7 мил.евра	+55%
ОСИГУРУВАЊЕ ОД НЕЗГОДА	12,32 мил.евра	+10,6%	5,68 мил.евра	+0,5%
ПАТНИЧКО ОСИГУРУВАЊЕ	4,52 мил.евра	+21%	1,37 мил.евра	+36%
ДРУГИ	11,26 мил.евра	+15%	0,48 мил.евра	-47%
ВКУПНО	192,68 мил.евра	+13%	80,73 мил.евра	+12,6%

Животно осигурување

Вредноста на вложувањата во осигурување живот порасна за 9% и надмина 40 милиони евра во 2023 година;

Осигурениците наплатила 11,5 милиони евра и тоа е за 21% повеќе од 2022 година;

Бројот на склучени договори за осигурување живот порасна за 18 %, а најголем дел од нив се ризико осигурување за обезбедување кредити;

Бројот на компании кои осигуруваат живот се зголеми на шест;

ОСИГУРУВАЊЕ ЖИВОТ ЈАНУАРИ - ДЕКЕМВРИ 2023 ГОДИНА

КОМПАНИЈА	БРУТОПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА	БРОЈ НА СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ	БРУТО ИСПЛАТЕНИ ШТЕТИ	БРОЈ НА ИСПЛАТЕНИ ШТЕТИ
КРОАЦИЈА ЖИВОТ	11,91 мил.евра	5.244	5,8 мил.евра	2.469
ГРАВЕ	8,2 мил.евра	1.739	3,8 мил.евра	964
ВИНЕР ЖИВОТ	8,02 мил.евра	3.574	1,85 мил.евра	663
УНИКА ЛАЈФ	4,99 мил.евра	10.562	791.500 евра	394
ТРИГЛАВ ЖИВОТ	7,32 мил.евра	53.607	1,69 мил.евра	448
ПРВА ЖИВОТ	1.500 евра	25	0	0
ВКУПНО	40,46 мил.евра	74.751	13,93 мил.евра	4.938

АГЕНЦИЈА ЗА
СУПЕРВИЗИЈА НА
ОСИГУРУВАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА
СУПЕРВИЗИЈА НА
ОСИГУРУВАЊЕ

Вложувањата во осигурување живот во јануари годинава надминаа 1,5 милиони евра, а во однос на истиот месец лани пораснаа за 62%

Сите детали на овој линк <https://aso.mk/mesechni-podatoci-za-osiguruvanje-nezhivot/>

ОСИГУРУВАЊЕ ЖИВОТ ДЕКЕМВРИ, 2023

КОМПАНИЈА	БРУТОПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА (БПП)	БРОЈ НА СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ	БРУТО ИСПЛАТЕНИ ШТЕТИ (БИШ)	БРОЈ НА ИСПЛАТЕНИ ШТЕТИ
КРОАЦИЈА ЖИВОТ	35,3 МИЛ.ДЕНАРИ	498	54,96 МИЛ.ДЕНАРИ	374
ГРАВЕ	9 МИЛ.ДЕНАРИ	195	36,44 МИЛ.ДЕНАРИ	81
ВИНЕР	13,5 МИЛ.ДЕНАРИ	406	14,55 МИЛ.ДЕНАРИ	84
УНИКА	11,1 МИЛ.ДЕНАРИ	910	6,5МИЛ.ДЕНАРИ	46
ТРИГЛАВ	48,4 МИЛ.ДЕНАРИ	9.814	9,94 МИЛ.ДЕНАРИ	41
ПРВА ЖИВОТ	0,16 МИЛ.ДЕНАРИ	12		

БРОЈОТ НА ОСИГУРАНИ ВОЗИЛА ДОСТИГНА 700.000, СЕКОЕ ТРЕТО ВОЗИЛО ИМА ЗЕЛЕНА КАРТА

Сопствениците на возила во 2023 година вложиле 87 милиони евра во осигурување од автомобилска одговорност. Во вкупните вложувања зелената карта учествува со 21 милиони евра. Сите цени за задолжителното автомобилско осигурување и за зелена карта ги регулира државата. АСО, Министерството за финансии и осигурителната индустрија работат на подготовките на процесот за либерализација на цените што е и еден од условите во пристапните преговори за членство во ЕУ

Граѓани, компании и институции осигурале повеќе од 697.700 возила (патнички и товарни возила, автобуси, моторцикли, трактори, приколки и специјални возила) во 2023 година. Вкупниот број на возила за кои сопствениците купиле полиси за задолжително осигурување од автомобилска одговорност во 2023 година е зголемен за 5 отсто во споредба со 2022 година, покажуваат прелиминарните податоци кои до Агенцијата за супервизија на осигурување (АСО) ги достави Националното биро за осигурување (НБО).

Секое трето осигурано возило имало и зелен картон за патување во странство, покажуваат податоците. Во текот на 2023 година сите 11 осигурителни компании издале 260.815 зелени карти – осигурување неопходно за возење во странство. Бројот на издадени зелени карти лани е зголемен за речиси 20.000 односно 8 отсто повеќе од 2022 година. Осигурениците во зелени карти во 2023 година вложиле 1,3 милијарди денари (21,16 мил.евра).

Зелената карта е осигурување кое служи за обештетување на трети лица доколку се случи сообраќајна незгода или несреќа во странство. Специфика на зелената карта е тоа што во некои земји нема утврдена максимална сума за човечки жртви во сообраќајна несреќа. Во таков случај осигурителната компанија што ја издала зелената карта ќе исплати износ без ограничување.

Податоците добиени од НБО покажуваат дека граѓаните, компаниите и институциите лани купиле вкупно 958.528 полиси за осигурување возила во земјава и во странство. Во осигурување од автомобилска одговорност (за возење во земјава и во странство) во 2023 година се вложени 5,33 милијарди денари (86,75 мил.евра).

Бројот на издадени полиси за автомобилско осигурување за во земјава и во странство лани во однос на 2022 година е зголемен за 6 отсто, а нивната вкупна вредност е поголема за 6,5 отсто, покажуваат податоците на НБО.

НБО има законски овластувања да ги врши работите предвидени со меѓународните спогодби за осигурување на сопствениците и корисниците на моторни возила од одговорност во сообраќајот. НБО ги претставува сите македонски компании за неживотно осигурување во меѓународните организации и институции за осигурување.

Во Македонија законски задолжителното осигурување од автомобилска одговорност и зелената карта имаат регулирани цени кои ги утврдува и контролира Владата преку надлежна стручна интересорна комисија.

Во 2023 одина во продажбата на задолжително автомобилско осигурување и зелена карта „Македонија осигурување“ учествувала со 4,8 отсто, „Кроација осигурување – неживот“ со 9,9 отсто, „Уника“ со 14,6 отсто, „Триглав осигурување“ со 8,8 отсто, а „Сава осигурување“ со 9 отсто. Од вкупната продажба на ова задолжително осигурување на „Винер ВИГ“ отпаѓа 13,4 отсто, на „Еуролинк“ 8,4 отсто, „Граве“ 8,8 отсто, „Халк Осигурување“ учествува со 6,4 отсто и „Осигурителна полиса“ со 9,5 отсто.

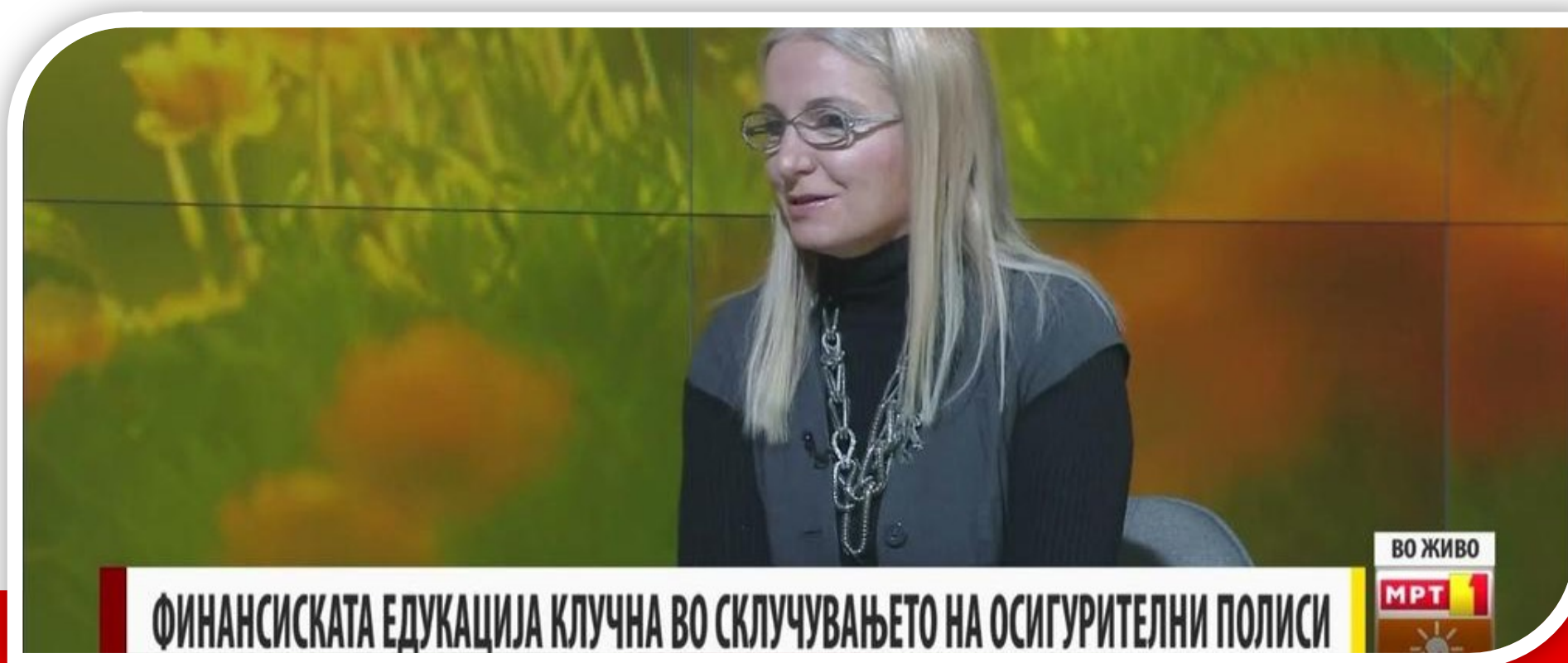
- **Континуиран развој на пазарот на осигурување** преку подигнување на свеста на јавноста за важноста на осигурувањето, поголема заштита на правата на осигурениците со истовремено спроведување на финансиска едукација на населението и поддршка на финансиската инклузија:

Агенцијата за супервизија на осигурување (АСО) во рамки на своите законски надлежности активно и континуирано се грижи за заштита на осигурениците преку институтот **„Претставки“**.

Секој осигуреник, корисник на осигурување или трето оштетено лице има право да поднесе претставка до АСО доколку е незадоволен од услугата што ја добил или требало да ја добие од осигурителна компанија. Годинава, заклучно до крај на септември, 200 осигуреници го искористиле своето право да поднесат претставки.

Повеќе информации за претставките на следниот линк:

<https://edukacija.aso.mk/%d0%bf%d0%be%d0%b4%d0%bd%d0%b5.../>

Осигурување е секогаш актуелна тема

По повод трендовите на осигурителниот пазар, потребата за едукација на сите граѓани за значењето за осигурување, како и заштитата на осигурениците гостување на АСО во утринската програма на националниот ТВ сервис МТВ 1

<https://www.youtube.com/watch?v=qmPznNKbK34>

За сето ова, повеќе информации тука

❖ <https://edukacija.aso.mk/осигурување/>

❖ <https://edukacija.aso.mk/поимник/>

❖ <https://edukacija.aso.mk/2021/12/23/што-треба-да-знаеме-за-осигурувањето/>

❖ <https://edukacija.aso.mk/2022/01/03/известување-на-осигурениците/>

АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА ОСИГУРУВАЊЕ

Со нашето проактивно делување ние го поттикнуваме развојот на осигурителниот пазар, ја развиваме свеста на јавноста за осигурувањето и ја промовираме улогата на АСО.

Основните цели на АСО, кои се однесуваат на стабилност и развој на пазарот на осигурување, и следење на законитоста на работењето на субјектите кои се предмет на супервизија директно се поврзани со заштитата на осигурениците и корисниците на осигурителни производи и услуги. Во овие рамки АСО делува на повеќе нивоа:

- ❖ **Спроведување на супервизија** на осигурителните субјекти со цел да обезбеди дека тие ги почитуваат релевантните закони и дека истите работат согласно дадените овластувања;
- ❖ **Развивање на свеста за ризиците** поврзани со инвестирање во осигурување, правата и обврските кои произлегуваат од осигурување и механизмите за заштита на правата;
- ❖ **Континуирано едуцирање на населението** преку обезбедување на навремени и релевантни информации преку веб страницата www.aso.mk и едукативниот портал <https://edukacija.aso.mk/>, објавување на едукативни текстови, брошури, публикации, прирачници/упатства, извештаи и податоци за работата на друштвата за осигурување и другите лиценцирани осигурителни субјекти, податоци и соопштенија за работењето на АСО, постапување по претставки и жалби добиени од страна на осигурениците и корисниците на осигурителни производи и услуги.

Ви благодариме за читањето!

Тимот на АСО

Не заборавajte да ги следите профилите на АСО на социјалните мрежи
(Facebook, LinkedIn, Instagram)

СЕДИШТЕ | VENDNODHJA

Ул. Македонија 66, Палата
Лазар Поп Трајков, кат 5, 1000
Скопје, Република Северна
Македонија

Rr. Maqedonia, nr.25, Pallati
Lazar Pop Trajkov, kati 5, 1000
Shkup, Republika e Maqedonisë
së Veriut

+389 2 3 254 050 |
contact@aso.mk;
pretstavki@aso.mk

